

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Theologia Universa**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Caput XI. De Vsura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38477

9. Si quis depositum Domino reposcenti remisit per hominem, qui vulgò fidus audiebat, isque sibi retinuerit, vel perdidit, rem Domino periisse censet *Molina apud Escobar, &c.*

10. Mutuans ad damnum faciendum obligatur in conscientia, si de rei vitio mutuatarium non monuerit.

Item, nisi par necessitas urgeat, rem mutatam ante tempus repetere non potest.

11. Tenetur mutuatarius prestare casum fortuitum mutuo evenientem, cum penes eum rei Dominium sit, & in eadem qualitate & quantitate eam suo tempore reddere debeat.

Non licet in vero mutuo, ullum lucrum accipere, quia esset usura, ut *Cap. Seq. magis patebit.*

12. Mutuum distinguitur a pignore, hypotheca, & locato, quod in his Dominium rei in alterum non transferatur cui ea oppignoratur, sed tantum usus, uti diximus de comodato & deposito, in mutuo autem cum usu Dominium transfertur. *Bonacina D. 3. Quæst. 3. Part. 1. &c.*

CAPUT XI.

De Usura.

1. Usura est lucrum ex mutuo: tale lucrum est quodlibet pretio æstimabile, quod supra summam capitalem præcisè ratione mutui exigitur. Hoc autem iniquum est, exigere lucrum pro re mutuata, quæ non est amplius tua, sed aliena; quia rei mutuata Dominium transfertur in eum, qui mutuum accepit.

2. Usura non est, si nihil ut pretium mutuans intendat, sed ex gratitudine tantum aliquid speret, & eam intentione illi aliquid donetur, etsi donationem illam ut finem intendat. *Mol. Tr. 2. D. 305. Num. 6. C. Lugo. d. 25. &c.*

3. Usura tamen incurritur dum ultra sortem signatè aliquid exigitur tanquam ex benevolentia aut gratitudine debitum. Aliud enim est aliquid ex gratitudine sperare, aliud ut debitum exigere, hoc enim aliquam mutuam transactionem præsupponere videtur.

4. Si des mutuum, ut te in alterius amicitiam insinues, usura non erit; imò nec si inde spes aliquod officium. Quia amicitia pretio æstimatur.

5. Usurarium tamen est & illicitum pactum de officio aliquo obtinendo à mutuatario, vel de ejus opera pro te impendenda: Ita communiter Doctores cum *Molin. Less. Salas. C. Lugo.*

6. Usura non est poscere aliquid ratione difficultatum vel expensarum, quæ erunt, vel timentur in recuperanda sorte quæ mutuò datur: item ratione periculi in eadem recuperanda. Quia pretio æstimari potest quod quis se in talem difficultatem vel periculum conjiciat.

7. Nec est Usura pacisci & accipere aliquid ratione emergentis damni, cujus mutuum verè causa sit, aut cessantis lucri, vel cessaturi, modò de hoc ipso mutuatarium præmoneatur: ut si cum pecunia tua quam alteri mutuaris, poteras & volebas negotiando quantum facere.

8. Usura est, mutuare frumentum vetus cum obligatione ut restitatur novum certo tempore, siquidem qui dat mutuum sciat novum fore melius, & majoris pretii. *Sylvester, Navarrus, Trul. Disp. 15. Num. 11.*

9. Ex sententia communi usura est, si mutuum des ut postea ex debito civili obligetur mutuatarius, tibi mutuari vicissim, aut vendere, aut merces apud te emere, aut operas suas tibi locare. Eiusmodi enim obligatio pretio æstimabilis est, quæ mutuatarium privat potestate emendi alibi &c. *Lessus Lib. 1. Cap. 20. D. 8. C. Lugo, Layman Lib. 3. Traçt. 4. Cap. 16. Num. 3.*

Item si frumentum quod alibi habes mutuum des, cum obligatione, ut reddatur vel hic vel alibi, tibi plus valet, cum sumptu vel labore majori. Nisi fortitudo Titulus æquivalens accedat, lucri cessantis, periculi, &c.

10. Si mutuo des, v. g. decem modios tritici, interim per accidens crescat tritici pretium, potes eadem mensuram repetere. Quia sic non petitur frumentum mutuum propter ejus pretium, sed propter ipsam substantiam frumenti, cui eadem mensura æqualis. *Layman, Bonacina.* Aliud est de modicum ejus valor accrevit, quia in ea æqualitas valens non substantia spectatur, *Layman, Bonacina, &c.*

Præter obligationem restitutionis, usurarius est obnoxius pœnis à jure constitutis *Cap. quamquam de Usu in 6.* ut sit publicus sive notorius, non debet admitti ad communionem altaris, aut absolvi donec Usuras actu restituat, vel cautionem pro iis præbet, neque sepeliri in loco sacro, & qui sepeliri ipso facto est excommunicatus. *Bonacina, Lessus, Trul. Layman &c.*

CAPUT XII.

§. I.

De Emptione, & Venditione.

1. Emptio, est contractus quo pretium pro mercè accipitur: Venditio, quo pretium pro mercè accipitur. Uterque contractus mercis traditione completur, & utriusque iustitia in æquali valore mercis & pretii consistit.

2. Etsi contingat venditorem necessitate ducitur res suas vilius vendere, emptio tamen erit iusta. Quia à nullo deceptus est venditor, & venditio illi manet libera: *Cajetanus, Bonacina &c.*

2. Emptor potest emere minoris ex eo Titulo, quod multa simul emat. Quia tunc venditorem emptum facit ad alia cõemenda, & liberat eum cum res illas servandi & vendendi.

4. Venditor communiter vendere debet eo pretio quod vel à Lege, vel à Magistratu constitutum est, & si nullum pretium sit statutum, illud æquum estimabitur, quod à communi hominum æstimatione imponitur. Non consistit tamen illud pretium in indistinctibili, sed dividitur in medium, infimum, & summum sive in pium, moderatum, & rigorosum, ita ut venditio iusta sit intra hanc latitudinem, ut videbitur modò infimo, modo summo pretio merces possit vendi.

5. Debet in æqualitate mercis cum pretio computari labor, impensa, industria adhibita in mercè comparanda, conservanda &c. Undè ex hac ratione oculari possunt qui res minutas, aut fenum, aut pecuniam in hospitibus charius vendunt, quam passim alii in quantitate majori.

6. Illud genus *Monopolii* injustum est, quo mercator